

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Látványtervezés szak

Alfred Jarry

ÜBÜ KIRÁLY

Készítette:

Mettler Rebeka

NSHOPA

nappali tagozat

Specializáció:

Díszlet- és bábtervezés

Intézet:

Rippl-Rónai Művészeti Intézet

Színházi Tanszék

Témavezetők:

Igaz-Juhász Katalin

óraadó tanár

Varjas Zsófia

óraadó tanár

Kaposvár

2024

Sokan olyan színdarabokat, filmeket néznek, melyek könnyedek, szórakoztatóak. Az emberi természethez tartozik, hogy mindenben keressük az esztétikát, amely a szemet gyönyörködteti. Ugyanakkor nem szabad elfelednünk, hogy az életnek van egy rút és kegyetlen oldala is.

Engem mindig is azok az alkotások érdekeltek jobban, melyek az utóbbira reflektálnak, elgondolkodtatnak. A történelem előre haladtával a disztópikus témák egyre népszerűbbek lettek, akár irodalmi, akár képzőművészeti alkotásokról legyen szó. A modern kor egy olyan pesszimista világnézetet hozott magával, mely napról napra egyre inkább realitásnak tűnik. Ezért is választottam a szakdolgozatom témájaként Alfred Jarry *Übü király* című drámáját, amely több mint százhusz év elteltével is aktuális társadalomkritikát fogalmaz meg.

A darabot olvasva vegyes érzelmek foghatnak el bennünket. A túlzó, groteszk alakok nevetséges hatást keltenek, ugyanakkor ijesztően ismerősek lehetnek számunkra. Ez a kortalan mű görbe tükröt mutat és rákényszerít minket a felismerésre: az übük köztünk járnak.

Habár Jarry nagy hatással volt nem csupán a világirodalomra, de a képzőművészetre is, sajnos drámái nem kapnak annyi elismerést, mint amennyit megérdemelnének. A magyar színházak műsorára ritkán kerül fel. Pedig az *Übü király* egy mindenki számára ismerős történetet tár elénk.

Nem csak a témája miatt jó választás. Látványtervezői szemmel is rengeteg lehetőséget tartogat magában. Az abszurd felé hajló cselekmény és szereplők jól megállják a helyüket mind az absztrakt, stilizált, mind az élethű vagy, akár szürreális látványvilágban.

Különleges stílusa és látásmódja utat enged a szabad tervezésnek. Groteszk alakjainak köszönhetően a legnagyobb képtelenségeket is színpadra vihetjük, aminek csak a saját képzeletünk szabhat határt.

Diplomamunkámban olyan terveket szeretnék bemutatni, amik kendőzetlenül tárják elénk valóságot. Manapság egyre nehezebb a közönségből olyan erős reakciót kiváltani, mint régen. Az egyre brutálisabb, véres jelenetek közönyt szültek, ugyanakkor hiszem, hogy a megfelelő rendezés és tervezés mellett az *Übü király* a legremisztóbb horror lehet, amit valaha láttak: saját magunk valósága.

Sokan a bábelőadásokat a gyermekdarabokkal azonosítják, ám többek között az *Übü király* is eltörli ezt a sztereotípiát, és megmutatja, hogy a bábszínház műfaja a felnőttek számára is érdekes és élvezhető lehet.